

**การจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่
เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ**
MANAGEMENT OF READINESS OF LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION TO SUPPORT
THE ENTRY INTO THE SPECIAL ECONOMIC ZONE OF BUENG KAN PROVINCE

จีระชัย พันธฤทธิ, พภัสสรณ์ วรภักดิ์ระกุล
Jeerachai Pantarit, Paphatsorn Woraphatthirakul
มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
Western University
Email: jeerachai.dpt@gmail.com

Received 18 November 2022; Revised 10 December 2022; Accepted 30 October 2022.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการณ์ปัจจุบันในการเตรียมความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี การวิจัยเชิงคุณภาพดำเนินการโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการอุปมาอุปไมย วิเคราะห์และการตีความ สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณดำเนินการโดยศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยแบบมีขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า 1) จากสภาพการณ์ปัจจุบันภาพรวมส่วนใหญ่เป็นการให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เป็นตัวกลางสื่อสารทำความเข้าใจระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับประชาชนในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความพร้อม พบว่าด้านเศรษฐกิจ ($\beta = 0.141$) ด้านสิ่งแวดล้อม ($\beta = 0.135$) และด้านสังคม ($\beta = 0.129$) สมการมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 78 และ 3) แนวทางการพัฒนาการจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมจากผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสังคมต่อวิถีชีวิตดั้งเดิมในท้องถิ่น คือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเพื่อสามารถปรับตัวให้เหมาะสมรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬต่อไป

คำสำคัญ : การจัดการความพร้อม, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, เขตเศรษฐกิจพิเศษ

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the current situation in preparation of local administrative organization to support the entry into the special economic zone of Bueng Kan province, 2) to study factors influencing the readiness of local administrative organization to support the entry into the special economic zone of Bueng Kan province, and 3) to study guidelines of the development for readiness of local administrative organization to support the entry into the special economic zone of Bueng Kan province. This research was a mixed method research; the qualitative research was conducted by participant observation and in-depth interview with 15 key informants, and analysis data by inductive and interpretation; the quantitative research conducted by a sample of 400 people, the questionnaire was used as a research tool with a confidence value of 0.95. Data were analyzed using Percentage, Mean, Standard Deviation, and stepwise regression analysis.

The results revealed as follow: 1) the overview of the current situation largely had been driven to cooperate with other agencies as intermediaries understanding communication between government agencies and citizens in the areas concerned, 2) factors influencing the readiness showed economic ($\beta = 0.141$), environmental ($\beta = 0.135$), and social ($\beta = 0.129$), the equation had a 78 percent predictive power, and 3) The guidelines on development for readiness from environmental and social impacts on traditional local livelihoods is that, the local administrative organization has to be the main agency in creating knowledge and understanding for the people in order to be able to adjust to the proper support to the entry into the special economic zone of Bueng Kan province.

Keywords: Readiness, Local administrative, Special economic zone

บทนำ

การเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ASEAN Economic Community (AEC) โดยประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศนั้นประกอบไปด้วยประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เมียนมาร์ มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไน ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย โดยมีวัตถุประสงค์ คือการลดความเหลื่อมล้ำของระดับการพัฒนา การยกระดับความพร้อมด้านการค้าและการลงทุน ทั้งการปฏิรูปกฎระเบียบการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณสุข การพัฒนามาตรการส่งเสริมการลงทุนและการอำนวยความสะดวกทางการค้า การพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ การสร้างและพัฒนาเครือข่ายการผลิตในภูมิภาคที่เข้มแข็งได้ให้การรับรองแผนแม่บทประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2568 (ASEAN Economic Community Blueprint 2025) (Wutthisarn Tunchai. 20217) ซึ่งควรที่จะเตรียม

ความพร้อมในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศให้เข้าสู่ระดับสากล เช่น การเตรียมตัวในเรื่องการปรับปรุงเส้นทางการคมนาคมขนส่ง การเตรียมการในเรื่องการให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านภาษา การบริการ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสวนการเตรียมการในระยะยาวก็จะเป็นการวางแผนพัฒนาปรับนโยบายการบริหารประเทศให้มีศักยภาพเพื่อการพัฒนาควบคู่ไปกับประเทศอื่นในภูมิภาคได้อย่างเท่าเทียม (Pavarit Lertthamthevee and Colleagues. (2018) ซึ่งมีวิสัยทัศน์ร่วมของผู้นำอาเซียน คือ “การสร้างประชาคมอาเซียนที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง มีเกณฑ์กติกาที่ชัดเจนและมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง” เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2557 คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) โดยได้มอบนโยบายเกี่ยวกับการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยมุ่งหมายให้เป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนการนำประเทศเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กระตุ้นเศรษฐกิจ ลดความเหลื่อมล้ำและช่วยรักษาความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาเชิงพื้นที่กับเมืองชายแดนให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยมีวัตถุประสงค์ในการกระจายการพัฒนาสู่พื้นที่ต่างๆ และเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่เฉพาะอีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการลงทุนซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และศักยภาพของประเทศเพื่อแข่งขันในเวทีการค้าโลกอีกด้วย (Office of the Secretariat of the House of Representatives. 2015) การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเมืองชายแดนจึงเป็นประเด็นที่ทำนายของภาครัฐไทยทั้งรัฐบาลกลาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม ภาคเอกชนและองค์กรอื่นๆ ให้มีศักยภาพเพียงพอที่รองรับกับบทบาทหน้าที่ของเมืองในฐานะการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

จังหวัดบึงกาฬเป็นหนึ่งในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนที่มีทำเลที่ตั้งติดกับแม่น้ำโขงและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) มีจุดผ่านแดนถาวร 1 จุด คือ ด่านศุลกากรบึงกาฬ มีลักษณะทางกายภาพของพื้นที่มีศักยภาพการพัฒนาเศรษฐกิจและขีดความสามารถในการแข่งขันการลงทุนและการท่องเที่ยวที่จะครอบคลุมไปการค้าชายแดนตามแนวชายแดนไทย ลาว และเวียดนามเนื่องจากเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีพื้นที่ติดกับแม่น้ำโขง โดยมีเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นการเชื่อมต่อกับเส้นทางเศรษฐกิจตามแนว East West Corridor อีกเส้นทางหนึ่งด้วยในด้านระบบโลจิสติกส์จะเกิดความสะดวกรวดเร็วมากขึ้น ช่วยลดต้นทุนการขนส่งได้มากเนื่องจากมีระยะทางการขนส่งสินค้าที่สั้นลง (Pathavee Joti-Anan.2014) โดยหากการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้คาดว่าจะทำให้เกิดการบูรณาการการแก้ปัญหาสำคัญบริเวณชายแดนสร้างพื้นที่ลงทุนใหม่บริเวณชายแดนซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสการสร้างอาชีพและรายได้การเข้าถึงคุณภาพด้านโครงสร้างพื้นฐานและบริการทางสังคม และเพิ่มศักยภาพของพื้นที่ชายแดนในการเป็นประตูเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้นการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนในระยะต่อไปภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 จะเน้นสร้างความสมดุลของการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง ซึ่งหน่วยงานทั้งในส่วนกลางและจังหวัดต้องประสานกันอย่างใกล้ชิดและดำเนินงานร่วมกันอย่างมีบูรณานำไปหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดบึงกาฬต่อไป (Chariya Mahayotsanan. 2016)

การขับเคลื่อนและเตรียมความพร้อมในการเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดบึงกาฬ โดยบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีอยู่อย่างจำกัดทั้งอำนาจหน้าที่อัตรากำลังและงบประมาณในการทำโครงการ/กิจกรรมต่างๆ พบว่าในส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังเป็นเพียงหน่วยงานที่สนับสนุนในการขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเท่านั้น ซึ่งในแต่ละพื้นที่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษได้เสนอพื้นที่สาธารณประโยชน์ในพื้นที่ที่รับผิดชอบเสนอแก่จังหวัดเพื่อจัดตั้งเป็นนิคมอุตสาหกรรม ดังนั้นภาพรวมส่วนใหญ่จะเป็นการให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เป็นตัวกลางสื่อสารทำความเข้าใจระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับประชาชนในพื้นที่ให้ข้อมูลระดับพื้นที่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และคอยสังเกตการณ์การเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารงานให้บรรลุผลสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้ (Alongkot Sawaengsuk. 2519) จากการขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดบึงกาฬ ที่การเตรียมตัวของส่วนท้องถิ่นในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่จะมากับการเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่นั้นยังไม่ได้ออกมาในรูปแบบโครงการอย่างเป็นชัดเจน ยังเป็นเพียงการเฝ้าระวังต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่เท่านั้น และประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับเรื่องความกังวลต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น เรื่องผลกระทบสิ่งแวดล้อม ปัญหาเรื่องที่ดินที่ชาวบ้านไม่มีกรรมสิทธิ์ในพื้นที่ การเอื้อประโยชน์ต่อนายทุนมากกว่าชาวบ้าน ฯลฯ ทั้งนี้ทำให้เห็นว่าหน่วยงานส่วนท้องถิ่นได้วางบทบาทตัวเองเป็นส่วนที่รองรับกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นมากกว่าเป็นผู้ขับเคลื่อนในการพัฒนาและการจัดการการขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (Nipaphorn Ponechim. 2015) เนื่องจากด้วยข้อจำกัดในหลายประการที่กล่าวไปข้างต้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่าหน่วยงานส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ไม่ได้วางสถานะบทบาทของตนเองเพียง passive actors แต่ยังสามารถเป็น active actors ได้ด้วยเมื่อมีโอกาสต่ออย่างไรก็ตามบทบาทของหน่วยงานส่วนท้องถิ่นยังคงมีอย่างจำกัดตามศักยภาพ และอำนาจการตัดสินใจของหน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ ดังนั้นจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการวิจัยเรื่องการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ เพื่อจะได้ทราบศักยภาพและความพร้อมด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งสามารถที่จะนำผลวิจัยไปเป็นแนวทางกำหนดทิศทางปรับเปลี่ยนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบึงกาฬให้มีศักยภาพที่สามารถบริหารจัดการได้อย่างสอดคล้องกับบริบทการบริหารพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์ปัจจุบันในการเตรียมความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ

สมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานที่ 1. ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อ การจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีขอบเขตของการวิจัยในครั้งนี้ คือ

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

จากการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ข้อมูลผลการดำเนินงาน เอกสารวิชาการจากการสืบค้นข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเว็บไซต์ต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่ต้องการและจัดทำข้อมูลใหม่ให้ครอบคลุมกับความเป็นจริงมากที่สุด

2. ขอบเขตด้านประชากร

2.1 การวิจัยใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ ได้แก่ บุคลากรภาครัฐ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคลากรภาคธุรกิจท่องเที่ยว และประชาชนในท้องถิ่นจังหวัดบึงกาฬ จำนวน 400 คน ใช้หลักการคำนวณของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970)

2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย(1)กลุ่มหน่วยงานราชการส่วนจังหวัดบึงกาฬ (2)กลุ่มหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น และ(3)กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและองค์กรภาคเอกชน รวมทั้งหมด 15 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยแบบผสมผสาน(mixed methods research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) เพื่อการค้นหาคำความจริงเชิงประจักษ์จากวัตถุประสงค์การวิจัย และการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งมีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ประชากรคือ บุคลากรภาครัฐ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคลากรภาคธุรกิจท่องเที่ยว และประชาชนในท้องถิ่นจังหวัดบึงกาฬ จำนวน 400 คน ใช้หลักการคำนวณของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% หรือมีความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นไม่เกิน 0.05 โดยสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วนในแต่ละอำเภอของจังหวัดบึงกาฬ

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบค่าความเที่ยงตรง (Validity) ด้วยการนำแบบสอบถามที่ได้พัฒนาไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 ท่าน เพื่อหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผู้วิจัยจึงทำ

การเลือกเฉพาะข้อคำถามที่เป็นไปตามเกณฑ์ คือ $IOC \geq .50$ เพื่อแสดงว่าข้อคำถามในแบบสอบถามมีความสอดคล้องของข้อคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและมีความเหมาะสม การทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) โดยการนำ แบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 30 ราย ก่อนนำมาเก็บรวบรวมข้อมูลจริงโดยมีค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.705 - 0.910 โดย ค่า α ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ถือว่าข้อคำถามมีความเชื่อมั่น

1.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอ กับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูล จัดหาผู้ช่วยเก็บข้อมูล จำนวน 8 คน โดย ผู้ช่วยเก็บข้อมูลทุกคนสามารถปฏิบัติได้ตามแนวทางเดียวกัน จากนั้นทำการชี้แจงให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจถึงวัตถุประสงค์เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยติดตามขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวน 400 ฉบับแล้วนำไปดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้องของข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมประมวลผลข้อมูลสำเร็จรูป และการทดสอบสมมติฐานครั้งนี้ยอมรับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ในการแปลผลที่แบ่งช่วง 5 ระดับ ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 มีระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 มีระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 มีระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 มีระดับน้อย และคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 มีระดับน้อยที่สุด (ธานินทร์ ศิลป์จารุ (2552) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานโดยวิเคราะห์ ค่าสถิติ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ด้วยค่า F-test พร้อมทั้งการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่กำหนดไว้

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 ประชากร คือ การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย(1)กลุ่มหน่วยงานราชการส่วนจังหวัดบึงกาฬ (2)กลุ่มหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น และ(3)กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและองค์กรภาคเอกชน โดยรวมมีจำนวน 15 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสามารถนำมาใช้สนับสนุนและประกอบการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ ในการศึกษาวิจัยให้ชัดเจนขึ้น โดยประเด็นในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้วางกรอบไว้มีลักษณะเป็นเค้าโครง (Outline) หัวข้อการสนทนาที่มีความยืดหยุ่น (Flexible) เป็นคำถามคร่าวๆ เพื่อเป็นแนวในการสัมภาษณ์หรือการสนทนาให้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ เชิงลึกเกี่ยวกับเนื้อหาตามกรอบแนวคิดงานวิจัยที่ศึกษา มีการประเมินคุณภาพของข้อมูลว่าอยู่ ในระดับที่สามารถนำมาวิเคราะห์และตอบปัญหาการวิจัยในหัวข้อนี้ได้หรือไม่ โดยขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือมี 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาเอกสาร แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและศึกษาบทสรุป ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะแล้วสร้างคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก 2) นำ

แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา 3) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ

2.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิจัยได้ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) และข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยข้อมูลปฐมภูมิใช้การวิเคราะห์ เนื้อหาจากเอกสารทางวิชาการและใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีความตรงเชิงเนื้อหาซึ่งเป็นการสนทนอย่างมีจุดหมายที่แน่นอนทั้งสองฝ่าย คือ ผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ผู้สัมภาษณ์จะต้องมีการวางแผนและเตรียมการให้พร้อมรวมทั้งดำเนินการตามขั้นตอนที่จะช่วยให้ได้ความจริงจากผู้ให้สัมภาษณ์ และข้อมูลทุติยภูมิผู้วิจัยค้นคว้าข้อมูลจากฐานข้อมูลต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือ เอกสาร บทความทางวิชาการ รายงานผลการศึกษา บทวิพากษ์วิจารณ์ เป็นต้น จากนั้นนำเสนอข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมาบูรณาการเพื่อ สนับสนุนผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการวิจัยแล้วนำมาสรุปผลการวิจัย โดยนำเสนอทั้งข้อมูลที่มี ความเหมือนและความต่างที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลจนได้แก่นแท้ของแนวคิดในประเด็นที่ได้ศึกษา

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการรวบรวมข้อมูลและจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพเรียบเรียงข้อมูลที่เป็นประเด็นหลักและประเด็นย่อยจากนั้นลดทอนข้อมูลที่คลุมเครือและซ้ำซ้อนกันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นรูปธรรมพิจารณาความสอดคล้องความเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลพรรณนา (บุษกร เชี่ยวจินตาทันต์, 2561) โดยสรุปและตีความในรูปแบบการพรรณนาตามกรอบแนวคิดของ การวิจัยสรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพโดยนำเสนอทั้งข้อมูลที่มีความเหมือนและความต่างที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลจนได้แก่นแท้ของแนวคิดในประเด็นที่ได้ศึกษาเพื่อนำมาวิเคราะห์ ตีความ ให้มีความเชื่อมโยงกับแนวคิด ทฤษฎีที่นำมาใช้ในบทบทวนวรรณกรรมพร้อมทั้งให้มี ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์คำถามการวิจัยในการศึกษาต่อไป

ผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ พบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแจกแจงความถี่ (Frequency) และ หาค่าร้อยละ (Percentage) ซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 52.38 มีอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.31 มีสถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกันจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.34 มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 39.35 มีอาชีพค้าขาย/เจ้าของกิจการ/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.56 มีรายได้ระหว่าง 35,001-45,000 บาท จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 41.10 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามต่อการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard

Deviation) ในภาพรวมมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, $SD. = 0.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 4.06$, $SD. = 0.82$) ด้านสังคม ($\bar{X} = 4.10$, $SD. = 0.76$) และด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.12$, $SD. = 0.85$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ โดยนำเสนอได้ตามตารางที่ 1. ดังนี้

ตารางที่ 1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ โดยจำแนกตามโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

N = 400

การเตรียมความพร้อม เพื่อเข้าสู่ เขตเศรษฐกิจพิเศษ ในจังหวัดบึงกาฬ	เพศ	อายุ	ระดับ การศึกษา	สถานภาพ สมรส	อาชีพ	รายได้เฉลี่ยต่อ เดือน
ด้านเศรษฐกิจ	.371	.332	.511	.004*	.214	.998
ด้านสังคม	.083	.245	.353	.059	.145	.173
ด้านสิ่งแวดล้อม	.330	.211	.090	.016*	.124	.781

*P<0.05

จากตารางที่ 1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์คือ t-test กรณีที่ตัวแปรอิสระมี 2 กลุ่ม และใช้ค่า F-test ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมีมากกว่า 2 กลุ่ม พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้น สถานภาพสมรสในด้านเศรษฐกิจและด้านสิ่งแวดล้อมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation Analysis) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ โดยนำเสนอได้ตามตารางที่ 2. ดังนี้

ตารางที่ 2. ค่าสหสัมพันธ์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ

N = 400

การจัดการความพร้อมขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับ การเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ของจังหวัดบึงกาฬ	N	ระดับ ความสัมพันธ์ (r)	Sig.	ระดับความสัมพันธ์
---	---	------------------------------	------	-------------------

1. ด้านเศรษฐกิจ	400	$r = .849^{**}$	.000	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
2. ด้านสังคม	400	$r = .780^{**}$	.000	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
3. ด้านสิ่งแวดล้อม	400	$r = .819^{**}$	.000	มีความสัมพันธ์ระดับสูง

* $P < 0.05$, ** $P < 0.01$

จากตารางที่ 2. พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความสัมพันธ์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬจากกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์ระดับสูงมากที่สุด ($r = .849$)** รองลงมา ด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ระดับสูง ($r = .819$)** และด้านสังคมมีความสัมพันธ์ระดับสูง ($r = .780$)** ตามลำดับ

5. การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ โดยนำเสนอได้ตามตารางที่ 3. ดังนี้

ตารางที่ 3. ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ

ตัวแปรพยากรณ์	การจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ						
	B	S.E.	β	T	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (constant)	0.698	0.327	-	2.136	0.034	-	-
1. ด้านเศรษฐกิจ	0.076	0.033	0.141	2.273	0.024*	0.661	1.505
2. ด้านสังคม	0.089	0.042	0.129	2.095	0.138	0.552	1.626
3. ด้านสิ่งแวดล้อม	0.078	0.039	0.135	2.022	0.015*	0.923	1.464

$R = 0.813$, $R^2 = 0.780$ $R^2_{Adjusted} = 0.703$, $Sr^2 = 0.350$, $F = 243.49$, $p < 0.001$

** $P < 0.01$, * $P < 0.05$

ตารางที่ 3. พบว่าผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ (Sig = .024) และด้านสิ่งแวดล้อม (Sig = .014) ตามลำดับ ในขณะที่ปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ ได้แก่ ด้านสังคม (Sig = .138) ตามลำดับเมื่อพิจารณาน้ำหนักของผลกระทบของตัวแปรอิสระ พบว่าด้านเศรษฐกิจ ($\beta = 0.141$) ส่งผลต่อการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬมากที่สุด รองลงมาด้านสิ่งแวดล้อม ($\beta = 0.135$) และด้านสังคม ($\beta = 0.129$) ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่าค่า Multiple $R = 0.813$ สัมประสิทธิ์การกำหนด ($R^2 = 0.780$) แสดงให้เห็นว่า

อิทธิพลของการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของ จังหวัดบึงกาฬ ในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมส่งผลต่อการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของ จังหวัดบึงกาฬคิดเป็นร้อยละ 78.00 ที่เหลืออีกร้อยละ 22.00 เป็นผลเนื่องมาจากตัวแปรอื่นๆ

6. การจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของ จังหวัดบึงกาฬ 1)จากสภาพการณ์ปัจจุบันในการเตรียมความพร้อมโดยทุกภาคส่วนต่างก็มีการเตรียมความพร้อมเพื่อการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดบึงกาฬไม่ว่าจะเป็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ การมองผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ การเตรียมความพร้อมในองค์กรของตนเพื่อรองรับการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ 2)ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความพร้อมซึ่งมีหลาย ปัจจัยมีทั้งผลกระทบด้านบวกและผลกระทบด้านลบ ซึ่งในด้านบวกจะเกิดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ มี เงินลงทุนเข้ามาในพื้นที่เพื่อผลิตสินค้าส่งออกต่างประเทศสินค้าการเกษตร และ SME ของจังหวัดและกลุ่ม จังหวัดเกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เกิดการพัฒนาด้านสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุน พร้อมทั้งประชาชนในจังหวัดก็จะได้รับความ สะดวกสบายมากขึ้น และ3)แนวทางการพัฒนาการการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ จะทำให้เกิด การพัฒนาขึ้นในหลายๆ ด้านแต่อาจจะเกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิตดั้งเดิม ผลกระทบในด้านสิ่งแวดล้อมของ ประชาชนในท้องถิ่น จึงต้องศึกษาผลกระทบให้ละเอียดและหาวิธีป้องกันแก้ไขปัญหที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อจะได้ แก้ไขได้ทันทั่วทั้ง พร้อมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ความเคลื่อนไหว เพื่อให้นักลงทุนได้เข้ามาลงทุน เพิ่มมากขึ้น และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ทราบถึงผลดีและผลเสียเพื่อประชาชนจะได้ เตรียมตัวให้พร้อมกับการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดบึงกาฬต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

ประเด็นที่ 1. สภาพการณ์ปัจจุบันในการเตรียมความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับ การเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ โดยสรุปว่าภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 จะเน้นสร้างความสมดุลของการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ดังนั้นภาพรวมส่วนใหญ่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็น การให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เป็นตัวกลางสื่อสารทำความเข้าใจระหว่าง หน่วยงานภาครัฐกับประชาชนในพื้นที่ และคอยสังเกตการณ์การการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นใน พื้นที่เท่านั้น พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับเรื่องความกังวลต่างๆ ที่จะ เกิดขึ้นในอนาคต โดยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสมศักดิ์ ศรีสันติสุข และคณะ (Somsak Srisantisuk and Colleague. 2017) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการพื้นที่เขตเศรษฐกิจ พิเศษจังหวัดมุกดาหาร: กรณีศึกษา เทศบาลตำบลบางทรายใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัย พบว่าควรขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ที่สามารถสนองนโยบายผ่านทุนทางสังคม ทรัพยากร วัฒนธรรมของพื้นที่ที่มี เพื่อ นำชุมชนไปสู่การพัฒนาเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ในอีกทางหนึ่งด้วย ทั้งยังต้องเป็นเสาหลักในการเชื่อมโยงการ ทำงานกับภาคเอกชน ประชาชน และหน่วยงานราชการในพื้นที่เข้าด้วยกันในลักษณะของเครือข่ายการทำงาน

ที่ดี พร้อมทั้งผลงานวิจัยของอดิศร สุดดี (Adisorn Sutdee. 2016) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคเหนือตอนบน ในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่สามารถดำเนินการขับเคลื่อนไปได้มากนักหรือมีความพร้อมในระดับน้อย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในอันดับแรกที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจะทำคือการจัดหาแหล่งเรียนรู้และทำความเข้าใจที่ชัดเจนแก่บุคลากรในองค์กรของตนเอง โดยเฉพาะรายละเอียดข้อตกลงของอาเซียนซึ่งอาจจัดทำเป็นการให้บริการข่าวสารข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์หรือการจัดทีมงานให้บริการสารข้อมูลในองค์กร และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพิเชษฐ์ จันทร์สง (Phichet Jansong. 2015) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมการเป็นชุมชนอาเซียนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่าการสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรในองค์กรและประชาชนได้รับรู้ถึงบทบาทและจะต้องเร่งปรับปรุงส่งเสริมพัฒนาในด้านโครงสร้างพื้นฐานในท้องถิ่น เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบประปา การคมนาคม ปรับปรุงถนนขยายเส้นทางให้มีความสะดวกในด้านโลจิสติกส์ พร้อมบัญญัติไว้ในแผนยุทธศาสตร์ของท้องถิ่นรวมถึงการพัฒนาคุณภาพการให้บริการของท้องถิ่น

ประเด็นที่ 2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ พบว่า ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, $SD. = 0.80$) เมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้น สถานภาพสมรสในด้านเศรษฐกิจและด้านสิ่งแวดล้อมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์ระดับสูงมากที่สุด ($r = .849$)** รองลงมาด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ระดับสูง ($r = .819$)** และด้านสังคมมีความสัมพันธ์ระดับสูง ($r = .780$)** และเมื่อพิจารณาน้ำหนักของผลกระทบของตัวแปรอิสระ พบว่าด้านเศรษฐกิจ($\beta = 0.141$) มากที่สุด รองลงมาด้านสิ่งแวดล้อม($\beta = 0.135$) และด้านสังคม($\beta = 0.129$) คิดเป็นร้อยละ 78.00 ที่เหลืออีกร้อยละ 22.00 เป็นผลเนื่องมาจากตัวแปรอื่นๆ โดยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของณัฐณภรณ์ เอกนราจินดาวรรณ (Natnaphorn Eknarachindawat. 2020) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อรองรับนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดมุกดาหารที่มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่าทั้งหมดอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนปัจจัยเกื้อหนุนที่ส่งผลต่อพื้นที่ศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนและกลไกสนับสนุน มีอิทธิพลโดยรวมต่อการพัฒนาพื้นที่ศึกษามากที่สุด พร้อมทั้งงานวิจัยของปัญญวัฒน์ จุฑามาศ และพิศมัย จารุจิตติพันธ์ (Panyawat Chuthamart and Pitsamai Charujittiphan. 2018) ที่ศึกษาผลกระทบของการดำเนิน นโยบายพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกาญจนบุรีต่อประชาชนตำบลบ้านเก่า พบว่า ผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินนโยบายพื้นที่พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษกาญจนบุรีโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก โดยมีผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม

ประเด็นที่ 3. แนวทางการพัฒนาการจัดการความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ จากแนวความคิดเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษนี้มีวัตถุประสงค์

หลักในการกระจายการพัฒนาไปสู่พื้นที่ต่างๆ ซึ่งจะเป็นการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับประชาชนในรูปแบบขนาดเล็กและเป็นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น สอดคล้องกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษโดยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพภัสรณ์ วรภัทร์ธีระกุล (Phapatsan Woarapatthirakun. 2020) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการการค้าข้ามทางตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าสภาพทางสังคมเศรษฐกิจเป็นบัพทสันถอนถึงวิถีชีวิตการซื้อขายข้ามทางสินค้าในรูปแบบดั้งเดิมสินค้าที่ขายแสดงออกทางวัฒนธรรม และวิถีสังคมเมืองของเศรษฐกิจนอกระบบเป็นตัวขับเคลื่อนให้มีการกระจายไปในแหล่งชุมชนสู่จะช่วยให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิต สภาพแวดล้อมชุมชนดีขึ้น พร้อมทั้งผลงานวิจัยของศิลปวิชญ์ น้อยสมมิตร (Silpavit Noysommit. 2019) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนต่อนโยบายสาธารณะ พบว่า การส่งเสริมภาคประชาชนในการออกความคิดเห็นต่อระบบการบริหารกิจการนโยบายสาธารณะปรับปรุงภาระงานต่างๆ ให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และผลงานวิจัยของอลงกต แสงสุข (Alongkot Sawaengsuk. 2018) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชายแดนไทย-ลาว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การกำหนดพื้นที่ที่ตั้งของเขตอุตสาหกรรมให้ชัดเจน และเร่งลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมโยงกับเขตเศรษฐกิจพิเศษต้องสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่เพื่อความยั่งยืนในระยะยาวต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 หน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องเร่งรัดการดำเนินงานสำคัญให้แล้วเสร็จและติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในกรณีที่มีปัญหาหรืออุปสรรคในการพัฒนาต้องหาสาเหตุและแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับพื้นที่และประเทศมากที่สุด

1.2 จังหวัดบึงกาฬ มีบทบาทเชิงรุกในการเป็นเจ้าภาพหลักประสานหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนให้มีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับพื้นที่คู่ขนานไปกับการดำเนินงานของส่วนกลาง

1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบึงกาฬ ภาพรวมส่วนใหญ่จะเป็นการให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับเรื่องความกังวลต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นซึ่งยังไม่พบแผนหรือเป้าหมายที่ชัดเจนในเชิงพื้นที่เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ

2. ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการ

2.1 พัฒนาความสามารถในการใช้ IT : ส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นสามารถเข้าถึงการให้บริการ Internet ทั้งระบบ และมีการใช้ IT ให้เกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมทั้งจัดระเบียบสังคมและควบคุมดูแลสิ่งแวดล้อมไม่ให้เกิดมลภาวะโดยบังคับใช้กฎหมายควบคุมมลพิษอย่างจริงจัง

2.2 สนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนา ระบบ LOGISTIC ที่เหมาะสมและสร้างสรรค์นวัตกรรม พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพประชาชน แรงงาน นักเรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อรองรับการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดบึงกาฬ โดยเมื่อนักเรียนนักศึกษาจบการศึกษาออกมาแล้วสามารถเข้าทำงานได้

พื้นที่

3. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรทำการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ โดยจัดกลุ่มตัวแปรใหม่ๆ รวมทั้งการจัดกลุ่มคำถามใหม่ที่สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อให้เกิดผลที่ชัดเจนมากขึ้น และควรทำการศึกษาในด้านอื่น ๆ ที่ต่างไปจากการศึกษาในครั้งนี้ให้ผู้สนใจอาจเปลี่ยนทำการศึกษาในมุมมองต่าง ๆ จะได้มิติที่ขยายเขตแดนความรู้มากยิ่งขึ้นต่อไป

3.2 ควรศึกษาติดตามวัดผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจพิเศษที่สามารถสร้างให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในระยะยาว และอย่างต่อเนื่อง เช่น การพัฒนาทักษะ การส่งเสริมการประกอบการในท้องถิ่น การจ้างงานในกลุ่มสตรี การเรียนรู้ผ่านตัวอย่าง และการถ่ายโอนเทคโนโลยี

References

- Adisorn Sutdee. (2016). The Readiness of Local Government Organizations in the Upper North in Entering to the ASEAN Economic Community. *Journal of Phichanetsarn*. 12(2): pp. 161-172.
- Alongkot Sawaengsuk. (2018). Leadership Development Model of Local Administrative Organization's Administrators in the Thai-Laos Border Area, Northeastern Region. *Journal of Nakhornpanom University*. 8(3): pp. 72-80.
- Bussakorn Cheowjindakarn. (2018). He Qualitative research Techniques in Case Study. *Silpasart Paritat Journal, Faculty of Arts Huachiew Chalermprakiet University*, 13(25): 103-118.
- Chariya Mahayotsanan. (2015). The Development of Roles and Duties in the Administration of Local Administrative Organizations. (Dissertation in Buddhist Studies. Public Administration Branch: Mahachulalongkornrajavidyalay University.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp : 607-610.
- Natnaphorn Ekharachindawat. (2020). The Guidelines for the Development of Special Economic Zones in order to support the Effective Policy of the Border Special Economic Zones of Mukdahan Province. *Academic Journal of Pacific Institution of Management* 6(3): pp. 197-207.
- Nipaphorn Ponechim. (2015). Relationship between executive leadership and equilibrium effectiveness of local administrative organizations in Phi Mai District Nakhon Ratchasima Province. (Master Degree Thesis). Nakhornrajsima : Nakhornrajsima Rajbhat Uiniversity.
- Office of the Secretariat of the House of Representatives. (2014). A Summary of Thailand's Economic Reform Issues. Bangkok : Office of Genral Secratary, House of Representatives Press.
- Sujart Phadungkij. (2015). The Special Economic Zones and the Expectation of Thai

- People. Journal of Ratthabhiruk, Kingdome Defence College, The Institution of State Defence, 57(2): pp. 8-18.
- Office of Transport and Traffic Policy and Planning Ministry of Transport. (2017). A Complete Study Report A Survey Study on Transport and Traffic Information to Prepare a Master Plan in a Regional City in Bueng Kan Province.
- Panyawat Chuthamart and Pitsamai Charujittiphan. (2018). The Impacts of the Kanchanaburi Special Economic Development Zone Policy on the Ban Kao Sub-District People. Journal of Economics and Public Policy, 9(18): pp.72-90.
- Pathavee Joti-Anan.(2013). State and Border Area Management, Case Study, Khlong Yai District, Trat Province. (Thesis M.A. in Political Sciences) Faculty of Political Sciences : Chulalongkorn University.
- Pavarit Lertthamthevee and Collegues. (2017). The Development of Special Economic Zones According to the ASEAN Guidelines Bangkok : The Representative Council Secretariat Office.
- Phapatsan Woarapatthirakun. (2020). Roadside trade management according to the policy of Bangkok Municipal. Journal of Management Sciences, Nakornpathom Rajbhat University. 7(2): pp. 230-244.
- Phichet Jansong. (2015). The Guidelines in Setting Strategies Preparing to be the ASEAN Community of Local Government Organizations . Journal of Academic Social Sciences North Bangkok University. 8(3): pp. 7-19.
- Silpavit Noysommit. (2019). The Participation of the Public Sector in Public Policy. Journal of Academic Research, 2(1): pp. 101-116
- Singhanat Eadjuay and College . (2018). The Readiness of Business Organizations for Investment in Sadao Special Economic Zone, Songkhla Province. Presented in the 9th Had Yai National and International Conference. Songkhla: Had Yai University.
- Somsakdi Srisantisuk and Colleague. (2017). The Roles of Local Administrative Organizations in Management of Special Economic Zones in Mukdahan Province: A Case Study of Bang Sai Yai Sub-district Municipality, Mueang District, Mukdahan Province. Journal of Lampang Sanggha College. 6(1): pp. 1-11.
- Thanin Silpacharu. (2009). Research and analyze data by SPSS. (10 edition). Nonburi :S.R. Printing Mass Products limited Company.
- Wutthisarn Tunchai. (2016). The Development of Special Economic Zones and Special Forms of Local Government Organizations in the Mae Sot Area. Journal of Business Review, 8(2) : pp. 1-20.

